

Професор Филозофског факултета Слободан Антонић и професор Факултета политичких наука Зоран Стојиљковић не искључују могућност да су на одлуку СНС-а да ванредни парламентарни избори не буду одржани заједно са београдским, утицале поједине западне државе. Саговорници Н1 очекују и да ће избори у главном граду бити неизвесни.

После вишемесечних спекулација Српска напредна странка је у суботу преломила. Неће бити ванредних парламентарних избора, који би били одржани у исто време када и локални избори у Београду. У првим реакцијама на ту одлуку, део опозиције, али и поједини аналитичари, изразили су сумњу у то да је одлука напредњака коначна, као и да је она вероватно донета под притиском Запада.

Професор Антонић је у Дану уживо ТВ Н1 оценио је да су оба поменута сценарија могућа. Подсетио је да је Запад прошле године подржао прелазак Александра Вучића са премијерске на председничку функцију, како би косовски дијалог могао да се настави на председничком нивоу, и како би Вучић и Хашим Тачи 2018. потписали споразум о нормализацији односа.

“Када посматрате могуће парламентарне изборе, они могу да сметају склапању тог споразума који се очекује. Овде је претпостављам јасно речено да ће то да спречи даљи напредак - под знацима навода - када је реч о Косову”, објаснио је Антонић.

Такође сматра да одлука СНС-а о томе да неће бити ванредних парламентарних избора није коначна, јер је моћ, како каже, концентрисана у рукама једног човека – Александра Вучића - који је и раније показао хировитост.

Професор Стојиљковић, с друге стране, сматра да је извесно да ће се на пролеће на биралишта излазити само у Београду.

“Вучић је јако добро вагао ову причу (...) Ако кажем да неће (бити избора), па се предомислим после месец и по дана, онда ће се и онима који су крајње површни поставити питање 'а зашто то?'”, сматра Стојиљковић.

Стојиљковић је, међутим, сагласан са оценом да је Запад могао да утиче на одлуку да не буде превремених избора за парламент. Подсећа да је у теорији све присутнији израз “стабилократија”.

“То је поредак има значајне демократске дефиците, али га Запад подржава зато што одржава стабилност, што је стабилан, спречава повратак региона у ту постконфликтну или чак конфликтну фазу. И због тога што је стабилан и сугуран, ћемо мало и жмурити на оба ока. Зашто би се доводио резултат који постоји у питање, и сигурна парламентарна већина која је довољна да завршите ствар око статуса Косова, да још нешто учините за корпоративне вукове у односу на нас грађанске овце, и што би то неко мењао”, објашњава он.

Стојиљковић указује и да је због честих избора, Србија у перманентној изборној грозници услед које се креира клима у којој стално имате осећај да су људи на власти још у опозицији.

“Сваки пут кад дођете до некакве расправе, ви кажете 'криви су ови раније'. То једно време функционише, али кад прође више од пет до седам година, то није више аргумент који може да прође”, истиче он.

Гости Дана уживо оценили су и да то што ће, како тренутно ствари стоје, на пролеће бити одржани само избори у Београду, иде на руку опозицији, јер ће своје и онако ограничене ресурсе и инфраструктуру, моћи боље да искористе. Када је реч о резултатима, и Антонић и Стојиљковић очекују неизвесне изборе.

Антонић подсећа да истраживања показују да је СНС и даље у вођству у Београду, и да би за њих гласала око трећина бирача, али да им је све ближе евентуална заједничка листа Драгана Ђиласа, Саше Јанковића, Вука Јеремића и странке Бориса Тадића, која тренутно има подршку око 28 одсто бирача.

Истраживања показују и да председник општине Нови Београд Александар Шапић може да рачуна на 15 до 16 одсто гласова, док се све остале странке боре за цензус.

“Београд је велики изазов за СНС. На председничким изборима је једино Вучић директно изгубио у појединим београдским општинама (...) Можемо рећи да опозиција нема шта да изгуби”, оценио је он.

Стојиљковић подсећа и да у Београду “јакو пуно значе” Шапић, Ђилас и Иницијатива Не да(ви)мо Београд, што је велики изазов за странке попут ЛДП-а, Доста је било и остале опозиционе групације које падају испод цензуса.

“Резултат је неизвесан, значај избора је велики. Играће се игра саплитања, гледаће и једна и друга страна да им нико не пада испод цензуса”, каже он.

Подсећа и да је Београд одличан плен, јер странкама даје могућност да поставе 7.000 до 8.000 својих функционера, а кључна позиција у главном граду је још од 80-их година трећа позиција у земљи.

Стојиљковић, који је уједно и председник Уједињеног гранског синдиката "Независност", најавио је да ће тај синдикат од свих учесника градских избора тражити да се изјасне о кључним градским темама, и да ће на крају направити пресек и показати шта ко нуди.

(Н1)